

Η μάχη της Αντιοχείας του Μαιάνδρου (1211): Μία ανέλπιστη νίκη κατά των Τούρκων.

Γράφει ο Μάριος Νοβακόπουλος, διεθνολόγος – μεταπτυχιακός φοιτητής Βυζαντινής ιστορίας.

Η άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Σταυροφόρους το 1204 προκάλεσε πολιτικό και στρατιωτικό χάος στις κτήσεις της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, τόσο στην Ευρώπη όσο και την Ασία. Έχοντας διαφύγει από την φλεγόμενη Βασιλεύουσα, ο Θεόδωρος Λάσκαρης πέρασε την Προποντίδα και κατέληξε στην μικρασιατική πόλη της Νίκαιας, από όπου ξεκίνησε την αντίσταση κατά των Φράγκων εισβολέων. Η αυτοκρατορία της Νίκαιας, όπως θα ονομασθεί το κράτος του, αποτέλεσε τον βασικό πυρήνα αντίστασης των Ρωμαίων και προπύργιο για την ανάκτηση της Πόλης.

Τα πρώτα χρόνια ήταν ιδιαίτερα δύσκολα. Δεν αναγνώρισαν όλοι οι Ρωμαίοι τον αυτοκρατορικό τίτλο που διεκδίκησε ο Θεόδωρος: οι θρόνοι της Ηπείρου και της Τραπεζούντας εμφανίστηκαν ως ανταγωνιστές. Στη δυτική Μικρά Ασία με τουρκική βοήθεια είχαν στηθεί αυτόνομες ρωμαϊκές ηγεμονίες, τις οποίες ο Θεόδωρος θα έπρεπε να ελέγξει. Οι Φράγκοι έκαναν αμέσως εισβολή στη Μικρά Ασία και λίγο έλειψε να πάρουν τη Νίκαια, ενώ υποχώρησαν μόνο όταν οι Βούλγαροι απείλησαν τη Θράκη.

Μετά την απόσυρση των Σταυροφόρων, η μεγαλύτερη απειλή για το Θεόδωρο Λάσκαρη ήταν οι Τούρκοι. Η δυναστεία των Σελτζούκων είδε την άλωση της Πόλης ως ευκαιρία να επεκτείνει τα εδάφη της στη Μικρά Ασία, ενώ σύντομα βρήκε και την τέλεια αφορμή για τα επιθετικά της σχέδια. Το 1211 ο έκπτωτος αυτοκράτορας Αλέξιος Γ΄ Άγγελος έφτασε στην Αττάλεια, από όπου επικοινωνήσε με τον σουλτάνο Καϊχοσρόη του Ικονίου. Ο Αλέξιος υποσχέθηκε πλουσιοπάροχη ανταμοιβή στον σουλτάνο αν τον βοηθούσε να πάρει πίσω τον θρόνο του. Ο Τούρκος φυσικά δεν έχασε αυτήν την ευκαιρία της διχόνοιας μεταξύ των Ρωμαίων για να προωθήσει τα σχέδια του.

Ο Καϊχοσρόης έστειλε πρεσβεία στη Νίκαια, ζητώντας από τον Θεόδωρο Λάσκαρη να υποταχθεί στον Αλέξιο. Η άρνηση του οδήγησε στην έναρξη των εχθροπραξιών. Ο Καϊχοσρόης οδήγησε τον στρατό του στα ρωμαϊκά εδάφη και πολιορκήσε την Αντιόχεια επί του Μαιάνδρου. Παρ' ότι οι δυνάμεις του υστερούσαν αριθμητικά, ο Θεόδωρος δεν δίστασε. Συγκέντρωσε 2-3.000 άνδρες, ανάμεσα τους και 800 Λατίνους μισθοφόρους ιππότες, και βιάδισε να συναντήσει τον εισβολέα.

Μόλις οι Ρωμαίοι πλησίασαν την πόλη, ο Καϊχοσρόης εγκατέλειψε την πολιορκία και έλαβε θέσεις απέναντι τους. Την επίθεση ξεκίνησε ο Θεόδωρος, στέλνοντας τους ιππότες του να ορμήσουν πάνω στην παράταξη των Τούρκων. Η θυελλώδης έφοδος των Λατίνων προκάλεσε ταραχή και πανικό στις εχθρικές γραμμές, όμως η αριθμητική διαφορά ήταν τόσο μεγάλη που σιγά-σιγά η τροπή της μάχης άρχισε να αλλάζει. Οι Τούρκοι αναδιοργανώθηκαν, περικύκλωσαν τους ιππότες και τους κατέσφαξαν. Στη συνέχεια ο Καϊχοσρόης και οι δυνάμεις του όρμησαν πάνω στον ρωμαϊκό στρατό.

Στην πιο κρίσιμη στιγμή της μάχης, ο Καϊχοσρόης αναζήτησε τον Θεόδωρο Λάσκαρη στο πεδίο της μάχης και του επιτέθηκε. Σαν ομηρικοί ήρωες ο βασιλέας και ο σουλτάνος έπεσαν με μανία ο ένας πάνω στον άλλον. Ο Καϊχοσρόης φάνηκε να επικρατεί, καθώς ένα χτύπημα από το ρόπαλο του ζάλισε τον Θεόδωρο και τον έριξε από το άλογο. Μεθυσμένος από τη νίκη που έμοιαζε τόσο κοντά, ο σουλτάνος, στράφηκε στους ακολούθους του και τους διέταξε να συλλάβουν τον Θεόδωρο. Εκείνος όμως αστραπιαία σηκώθηκε και χτύπησε με το ξίφος του τα πόδια του αλόγου του σουλτάνου. Το άλογο κατέρρευσε και μαζί του αναβάτης. Εκείνη τη στιγμή ο Θεόδωρος ή κάποιος από τους φρουρούς του όρμησε πάνω στον Καϊχοσρόη και τον αποκεφάλισε.

Μπροστά στο φρικτό θέαμα του νεκρού αρχηγού τους οι Τούρκοι σκόρπισαν. Ο παραλίγο θρίαμβος κατέληξε σε πανωλεθρία. Κατά τη διάρκεια της καταδίωξης οι Ρωμαίοι συνέλαβαν και τον Αλέξιο Άγγελο, τον οποίο ο Θεόδωρος έκλεισε σε μοναστήρι μέχρι το τέλος της ζωής του. Ο διάδοχος του σουλτάνου έκλεισε ανακωχή, δίνοντας πολύτιμη ανάσα στον βασιλέα καθώς είχε μεν νικήσει, ο στρατός του όμως είχε κι αυτός διαλυθεί. Τα επόμενα χρόνια η Νίκαια θα σταθεροποιείτο ως σημαντική και ευημερούσα δύναμη της περιοχής.

Πηγή : www.antibaro.gr/article